

den højeste til den laveste, være nødt til at ile til Ulykkesstedet og se at faa den stablet paa Benene igen, og som Følge deraf nærer jeg heller ingen Betænkelighed ved at rette en Forespørgsel til den højt-ærede Justitsminister, en Forespørgsel, som iøvrigt kun gaar ud paa, om og hvornaar vi ville kunne vente det vistnok tidligere bebudede Forslag om Lens og Stamhusets Overgang til fri Ejendom.

Der er jo i Debatten her i Aar af det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) indført et Spørgsmaal af meget betydelig Rækkevidde, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt der kan gøres noget for at forhindre, at økonomiske Krisetilstande opstaa som Følge af Konflikter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Dette Spørgsmaal har modtaget een positiv og kraftig Besvarelse her i Tinget, og denne Besvarelse gav det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som jeg desværre ikke ser her i Salen, idet han ganske kort sagde: Ja, Roen vil indtræde, naar vi indføre Socialismen. Nu lyder dette jo godt og kønt, men der synes at være en Smule Uklarhed over, hvad Socialismen egentlig er. Det ærede Medlem for Fredericia (L. Rasmussen), som talte forleden, og som jeg desværre heller ikke ser her i Salen, pegede bl. a. paa, at det, vi skulde naa, var, at alle fik lige Adgang til at gøre sig gældende her i Samfundet. Ja, hvis det er Socialismens Maal, er jeg for saa vidt Tilhænger af, at der stræbes her henimod, men jeg maa erkende, at i samme Øjeblik Maalet er gennemført teoretisk, er det omstødt med det samme, fordi der er en Masse Ting, beroende paa Evner og Omstændigheder, som vi ikke kunne gøre os til Herre over. Det ærede Medlem talte ogsaa om, at de Samfundstilstande, der skulde tilstræbes, skulde udvikle sig af de nuværende, og jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), som jeg desværre heller ikke ser her i Salen i Øjeblikket, i en sjælden Grad pegede paa i sine Udtalelser ved de to Lejligheder, han har haft Ordet ved denne Behandling, at det, der skulde ske, var *en organisk Udvikling* af Samfundet, som efter hans Opfattelse vel sagtens vilde ende i det, der kaldes det socialistiske Samfund.

Det er ejendommeligt at lægge Mærke til, at naar nogen af de Herrer taler om noget, der ligger os praktisk nær, gaa de egentlige socialistiske Principper fløjten. Naar jeg f. Eks. hørte det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds tale om at

give Jord til Husmændene — ganske vist under Form af Statsfæste, men han kan ogsaa formildes og gaa ind paa at give dem Jorden paa anden Maade, for han stemte i alt Fald vistnok for det Forslag, som en Gang er vedtaget her i Tinget, hvorved Jorden kan blive givet til Ejendommen —, er det jo en ren og skær anti-socialistisk Foranstaltning. Det samme er i Virkeligheden Tilfældet med Andels-Mejnerne, som der ogsaa her er peget paa. Andels-Mejnerne ere et enkelt teknisk Led i en Produktion og tilsigte at støtte det private kapitalistiske Erhverv, der ligger bagved. Naar det ærede Medlem for Fredericia (L. Rasmussen) — nu ser jeg, at det ærede Medlem er kommet til Stede — nævnede Postvæsenet som et Tegn paa de socialistiske Princippers Udøvelse, maa jeg give den lille Oplysning, at naar Postvæsenet drives af Samfundet, er det, fordi de privat-kapitalistiske Erhverv, Samfundsborgerne i Almindelighed i det nuværende Samfund, have fundet det mest støttende netop for deres Produktion, at dette „Væsen“ drives af Staten, og at den Virksomhed, som finder Sted derunder, ikke korrumpes eller paa anden Maade ødelægges ved Konkurrence. Det er ikke for at indføre noget socialistisk her, at man har ladet Staten besørge Postvæsenet, men fordi den privat-kapitalistiske Produktion derved udvikles bedre, end hvis det dreves paa anden Maade.

Men det, som er det interessante, er, at vi ved denne Lejlighed i stærkere Grad, end vi nogen Sinde før have hørt det, fra visse Sider indenfor Socialdemokratiet have faaet Udtalelser om *en organisk Udvikling*, ud af hvilken det hele skal komme. Dette er, om jeg saa maa sige, en Overgang til den engelske Opfattelse af Socialismen, den Opfattelse, som i England er ved at tage Fart, og som — ganske vist ikke mindst paa Grund af den store sociale Kløft, der findes i England — i Løbet af faa Aar vil afføde, at de engelske politiske Forhold blive fuldstændigt forandrede derved, at Parlamentets Sammensætning i høj Grad vil blive gjort til Genstand for en Forskydning. Det er en Tilslutning til denne mere borgerlige Opfattelse af Socialismen, og det er et Brud, et absolut Brud med den marxistiske Socialisme, saa det lader til, at Karl Marx endnu kan opnaa den Ære at blive placeret paa et Museum.

Vi have altsaa her staaende paa den ene Side den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti, der vil gaa bort fra den nuværende Samfundsordning og anbe-